

Κυριακή των Πατέρων της Ζ' Οικουμενικής Συνόδου (787) (Πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Δορμπαράκης)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

«Η αγία και οικουμενική εβδόμη Σύνοδος έγινε στη Νίκαια της Βιθυνίας (787 μ.Χ.), για δεύτερη φορά (η πρώτη έγινε το 325 μ.Χ. όταν συνήλθαν οι Πατέρες της Α΄ Οικουμενικής Συνόδου), επί Κωνσταντίνου βασιλέως και της μητέρας του Ειρήνης, και επί Αδριανού πάπα Ρώμης, Ταρασίου Κωνσταντινουπόλεως, Πολιτιανού Αλεξανδρείας, Θεοδωρήτου Αντιοχείας και Ηλία Ιεροσολύμων. Οι πατέρες που συναθροίστηκαν τότε ήταν τριακόσιοι εξήντα πέντε. Αυτοί όλοι συνήλθαν κατά των εικονομάχων και αναθεμάτισαν εγγράφως κάθε αίρεση, όπως και τους αρχηγούς των αιρέσεων, έπειτα και όλους τους εικονομάχους. Εγγράφως εξέθεσαν και κατέγραψαν ότι όποιος δεν προσκυνά τις αγίες εικόνες είναι ξένος προς την πίστη των ορθοδόξων, ότι η τιμή της εικόνας διαβαίνει προς το πρωτότυπο και ότι αυτός που προσκυνά και τιμά την εικόνα προσκυνά σ' αυτήν, την υπόσταση του εικονιζομένου. Κι αφού διέταξαν τα πράγματα με αυτόν τον τρόπο και ισχυροποίησαν την ορθόδοξη πίστη, ο καθένας απήλθε στη δική του επισκοπή».

Θα πρέπει καταρχάς να υπενθυμίσουμε ότι οι Οικουμενικές Σύνοδοι αποτελούν το ανώτερο και σπουδαιότερο όργανο που διαθέτει η Εκκλησία του Χριστού, προκειμένου να εκφράζει και να διατυπώνει την πίστη και τη ζωή της, να καταδικάζει κάθε προσπάθεια αλλοίωσης της πίστης και της ζωής αυτής, δηλαδή την αίρεση, όπως βεβαίως και να καθορίζει τα πρακτικά πλαίσια πορείας της. Η

έκφραση της πίστεως, όταν βεβαίως δίνεται η αφορμή με την εμφάνιση μίας αίρεσης, οπότε τότε διακυβεύεται η πίστη – κάτι που αποκαλύπτει ότι η οικουμενική σύνοδος, μολοντί θεσμικά κατοχυρωμένη, συνιστά έκτακτο και χαρισματικό γεγονός – γίνεται με τους όρους ή τα δόγματα, ενώ ο καθορισμός των πρακτικών πλαισίων ζωής γίνεται με τους κανόνες. Με απλά λόγια μία οικουμενική σύνοδος συνιστά το στόμα της Εκκλησίας, γι' αυτό και οι αποφάσεις της είναι απολύτως υποχρεωτικές για κάθε μέλος αυτής, που σημαίνει ότι με την υπακοή του μέλους διακρατείται ζωντανή η κοινωνία του με την Εκκλησία, άρα περαιτέρω διακρατείται ζωντανή η κοινωνία με τον ίδιο τον Χριστό και τους αγίους αποστόλους Του. Διότι βεβαίως ο αγώνας των Πατέρων που συγκροτούν την οικουμενική σύνοδο είναι πώς να παρουσιάσουν ό,τι η Εκκλησία ζει: τον Χριστό και το Πνεύμα Του. Εκεί μάλιστα που ο πιστός λαός διαγιγνώσκει ότι η Σύνοδος δεν εξέφρασε ό,τι οι απόστολοι κήρυξαν, εκεί διαμαρτύρεται και αρνείται την υπακοή, και με την έννοια αυτή ο πιστός λαός θεωρείται τελικώς ως ο φύλακας της ορθόδοξης πίστης.

Ο υμνογράφος καταγράφει την παραπάνω αλήθεια και για τους Πατέρες της εβδόμης Οικουμενικής Συνόδου. «Αποστολικών παραδόσεων ακριβείς φύλακες γεγονάτε Άγιοι Πατέρες». Ο αγώνας τους ήταν πώς να μείνουν στην ακρίβεια της παράδοσης των Αποστόλων και των προ αυτών Πατέρων. Και γι' αυτό, το πρώτο που έκαναν στη σύνοδο ήταν να καταδικάσουν πρώτα και αυτοί τον Άρειο, τον Μακεδόνιο, τον Νεστόριο, τον Ευτυχή και τους άλλους προγενέστερους αιρεσιάρχες. «Της γαρ αγίας Τριάδος το ομοούσιον ορθοδόξως δογματίσαντες, Αρείου το βλάσφημον συνοδικώς κατεβάλετε. Μεθ' όν και Μακεδόنيον Πνευματομάχον απελέγξαντες, κατεκρίνατε Νεστόριον, Ευτυχέα και Διόσκορον, Σαβέλλιον τε και Σεβήρον, τον Ακέφαλον». Πόσο άμεσα φαίνεται τούτο από το γεγονός ότι ορισμένοι ύμνοι είναι ακριβείς επαναλήψεις της ακολουθίας των Πατέρων της Α' Οικουμενικής Συνόδου! Νομίζει κανείς σε πρώτο άκουσμα ότι έγινε κάποιο λάθος: «Όλην συγκροτήσαντες την της ψυχής επιστήμην, και τω θείω Πνεύματι συνδιασκεψάμενοι, το ουράνιον και σεπτόν Σύμβολον οι σεπτοί Πατέρες θεογράφως διεχάραξαν». Κι όμως! Είναι τέτοια η πεποίθηση ότι οι της Ζ' Συνόδου Πατέρες βρίσκονται στην ίδια πορεία με τους της Α' Συνόδου, ώστε σαν να «σβήνεται» το παρόν και να ακούγεται το παρελθόν ως παρόν. Η ταυτότητα της πίστεως όλων των Πατέρων στο απόγειό τους.

Ποια η αίρεση την οποία κατεδίκασε η Ζ' Οικουμενική Σύνοδος και η οποία συνόψιζε τις προγενέστερες αιρέσεις; Η εικονομαχία, η εναντίωση στις εικόνες, η άρνηση δηλαδή της δυνατότητας εξεικονισμού του Χριστού. Διότι η άρνηση αυτή σήμαινε ότι ο Χριστός δεν ήταν πραγματικός και αληθινός άνθρωπος, φάνηκε ως άνθρωπος, συνεπώς η εικονομαχία συνέχιζε και διαιώνιζε με άλλον τρόπο τον

μονοφυσιτισμό, ή από άλλη όψη τον νεστοριανιασμό. Στο βάθος της δηλαδή η εικονομαχία συνιστούσε χριστολογική αίρεση. Έτσι ενώ φαινόταν «λογική» η πολεμική κατά των εικόνων: να μην ξεπέσουμε σε ειδωλολατρία, στην ουσία ήταν άρνηση του Χριστού, που σημαίνει ότι η αποδοχή των εικόνων του Χριστού αποτελούσε το πιο κραυγαλέο κήρυγμα πίστεως στην ενανθρώπησή Του. «Διά τούτο την αληθινήν πίστιν κρατούσα η Εκκλησία, ασπάζεται την εικόνα της Χριστού ενανθρωπήσεως». Και βεβαίως εννοείται ότι ο εξεικονισμός του Χριστού αναφερόταν στο περιγραφτό της ανθρώπινης φύσεώς Του και όχι της θεϊκής. Το θείο πράγματι δεν εξεικονίζεται, γι' αυτό και όποια προσπάθεια ζωγραφικής αποδόσεως της αγίας Τριάδος δεν βρίσκεται μέσα σε ορθόδοξα πλαίσια. Η αγία Σύνοδος μάλιστα μνημόνευε και τον λόγο του Μεγάλου Βασιλείου, τον οποία χρησιμοποίησε και ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, ο θεολόγος των εικόνων, ότι «η τιμή της εικόνας επί το πρωτότυπον διαβαίνει», για να τονίσει δηλαδή ότι δεν τιμάται το ξύλο ή το χρώμα της εικόνας, αλλά το πρόσωπο στο οποίο αναφέρεται. Κι εννοείται τέλος ότι οι εικόνες της Παναγίας και των αγίων γίνονταν αποδεκτές, διότι οι άγιοι είναι οι κατεξοχήν φίλοι του Χριστού, συνεπώς τιμώντας αυτούς τον Χριστό τελικώς τιμάμε.

Πηγή: <http://aktines.blogspot.gr/2011/10/787.html>